

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

سؤالات (پاسخ نامه دارد.)

ردیف	الف: بخش الزامی	بارم								
۱	<p>دانش آموز عزیز به سؤالات ۱ تا ۱۰ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید).</p> <p>(به خاطر بیاورید.)</p> <p>الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۱- اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد.</p> <p>۲- سیدجمال الدین اسدآبادی یکی از منادیان بیداری و وحدت اسلامی در دوره معاصر بود.</p> <p>۳- نمایندگان مجلس شورای ملی با اعطای امتیاز نفت شمال ایران به شوروی موافقت کردند.</p> <p>ب) کدام یک از شماره‌های سمت راست با گزینه‌های سمت چپ در ارتباط است. (یک مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵)</p> <table border="1"> <tr> <td>۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان</td> <td>الف- میرزا حسن رشديه</td> </tr> <tr> <td>۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران</td> <td>ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه</td> </tr> <tr> <td>۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا</td> <td>ج- ناظم الاسلام کرمانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>د- خلیل طهماسبی</td> </tr> </table> <p>ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب داخل پرانتز پر کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>(انگلیس - سودان - آمریکا - فرانسه - هندوستان)</p> <p>۱- ایجاد ارتش منظم توسط رضا شاه از جمله برنامه‌های اساسی ..... در ایران بود.</p> <p>۲- انورسادات، رئیس جمهور مصر، نخستین رئیس یک کشور عرب و مسلمان بود که با وساطت ..... با اسرائیل پیمان صلح امضا کرد.</p> <p>۳- پیروزی جنبش‌های ضد استعماری مردم ..... علیه انگلستان، تأثیر بسزایی بر مبارزات ملت ایران برای ملی شدن صنعت نفت ایران داشت.</p> <p>د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۱- بزرگ‌ترین دستاورد پیروزی «انقلاب باشکوه» برای پارلمان انگلستان چه بود؟</p> <p>الف- لغو نظام سلطنتی و استقرار جمهوریت</p> <p>ب- کاهش قدرت پادشاه و شاهزادگان</p> <p>ج- نفی منشأ الهی سلطنت</p> <p>د- لغو امتیازات پرخرج خانواده سلطنتی</p> <p>۲- کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های «عصر جنگ سرد» بین آمریکا و شوروی نیست؟</p> <p>الف- برخورد مستقیم نظامی</p> <p>ب- مسابقه تسلیحاتی و علمی</p> <p>ج- برقراری اتحادها و پیمان‌های سیاسی - نظامی</p> <p>د- جنگ تبلیغاتی شدید و رقابت اقتصادی</p> <p>ه) به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۰/۵)</p> <p>۱- محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش هر کشور چه نام دارد؟</p>	۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان	الف- میرزا حسن رشديه	۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران	ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه	۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا	ج- ناظم الاسلام کرمانی		د- خلیل طهماسبی	۳/۲۵
۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان	الف- میرزا حسن رشديه									
۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران	ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه									
۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا	ج- ناظم الاسلام کرمانی									
	د- خلیل طهماسبی									
۲	<p>اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را در یک سطر معرفی کنید. (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف - وکیل الرعایا:</p> <p>ب - اسکان عشایر:</p>	۲								
۳	<p>مقایسه پدیده‌های تاریخی</p> <p>نظام حکومتی ایران در دوران پیش از انقلاب مشروطه را با خواسته‌های ایرانیان از انقلاب مشروطه مقایسه کنید.</p>	۲								
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»									

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

سؤالات (پاسخ نامه دارد.)

۴	<p>کاربست شواهد و مدارک تاریخی</p> <p>متن زیر را بخوانید و به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>« ناصرالدین شاه با هدف آشنایی با پیشرفت‌های تمدنی اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او، تلگراف، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه‌های تمدن جدید غرب علی‌رغم برخی مخالفت‌ها وارد ایران شد. ناصرالدین شاه به مقوله عکس و عکاسی علاقه فراوان داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقه وی به عکاسی بود. او خود عکاسی می‌کرد و در این زمینه مهارت داشت.»</p> <p>الف- هدف سفرهای ناصرالدین شاه به اروپا چه بود؟ (۰/۵)</p> <p>ب- یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دوره قاجار چه بود؟ (۰/۵)</p>
۵	<p>توصیف و فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف- مهم‌ترین تحولات اروپا در قرن ۱۹ م. که از زمینه‌ها و علل بروز جنگ جهانی اول بود را نام ببرید؟</p> <p>ب- فاشیست‌های ایتالیا چه گروهی بودند و چه ویژگی داشتند؟</p> <p>ج- دو مورد از اقدامات انگلستان برای ممانعت (جلوگیری) از ملی شدن نفت ایران را بنویسید.</p>
۶	<p>اظهار نظر و قضاوت</p> <p>به نظر شما چرا نفت در یک‌صد سال اخیر اهمیت فوق‌العاده‌ای یافته و این منبع چه تأثیری بر تحولات جهان گذاشته است؟</p>
<p>سؤالات تشریحی (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)</p>	
۷	<p>آیت‌الله کاشانی چه واکنشی نسبت به نخست‌وزیری احمد قوام در تیر ماه ۱۳۳۱ از خود نشان داد؟</p>
۸	<p>چرا آیت‌الله مدرس با رضاخان در برقراری نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی مخالفت کرد؟</p>
۹	<p>ژاپن در قرن ۲۰م. به چگونه کشوری تبدیل شد؟</p>
۱۰	<p>مهم‌ترین آثار و نتایج جنگ جهانی دوم را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است.)</p>
<p>ب- بخش انتخابی</p> <p>دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۱۱ تا ۱۸ فقط ۴ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.</p>	
۱۱	<p>نادر افشار برای به دست گرفتن قدرت در دشت مغان چه شرایطی را مطرح کرد؟ (ذکر دو مورد کافی است.)</p>
۱۲	<p>علل شروع مرحله دوم جنگ ایران و روس در زمان فتحعلی شاه چه بود؟</p>
۱۳	<p>چه عاملی موجب شد تا آمریکا که در جنگ جهانی اول بی‌طرف بود وارد جنگ شود و به آلمان اعلان جنگ دهد؟</p>
۱۴	<p>نقش ایران در جلوگیری از پیشروی ارتش آلمان در شوروی در جنگ جهانی دوم چه بود؟</p>
۱۵	<p>در زمان پهلوی در قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی چه تغییراتی ایجاد شد؟ (ذکر یک مورد کافی است.)</p>
۱۶	<p>تظاهرات عظیم مردم ایران در محرم سال ۱۳۵۷ آمریکا را به چه نتایجی در مورد ایران رساند؟ (ذکر دو مورد کافی است.)</p>
۱۷	<p>علت تسخیر سفارت آمریکا در ایران توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟</p>
۱۸	<p>دو مورد از آثار و نتایج رهبری امام خمینی (ره) در زمان جنگ تحمیلی را بنویسید.</p>
۲۴	<p>جمع نمره « موفق و پیروز باشید »</p>

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	<p>الف) صحیح غلط (۰/۷۵)</p> <p>۱- صحیح ۰/۲۵ درس ۱ ص ۱۲</p> <p>۲- صحیح ۰/۲۵ درس ۶ ص ۶۳</p> <p>۳- غلط ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۶</p> <p>ب) جور گردنی (۰/۷۵)</p> <p>شماره ۱- با گزینه «ج» ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ درس ۱ ص ۳</p> <p>شماره ۲- با گزینه «الف» میرزا حسن رشیدی ۰/۲۵ درس ۴ ص ۵۵</p> <p>شماره ۳- با گزینه «د» خلیل طهماسبی ۰/۲۵ درس ۹ ص ۶۲</p> <p>ج) جای خالی (۰/۷۵)</p> <p>۱- انگلیس ۰/۲۵ درس ۷ ص ۹۳</p> <p>۲- آمریکا ۰/۲۵ درس ۸ ص ۱۱۱</p> <p>۳- هندوستان ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۸</p> <p>د) چهار گزینه ای (۰/۵)</p> <p>۱- گزینه «ج» - نفی منشأ الهی سلطنت ۰/۲۵ درس ۲ ص ۲۶</p> <p>۲- گزینه «الف» - برخورد مستقیم نظامی ۰/۲۵ درس ۸ ص ۱۰۹</p> <p>ه) پاسخ کوتاه (۰/۵)</p> <p>۱- آرشبو ملی ۰/۵ درس ۱ ص ۱۳</p>	۳/۲۵
۲	<p>الف) کریم خان زند برخلاف سنت معمول از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران یا وکیل الرعایا خواند. ۱ نمره</p> <p>ب) یکی از اقدامات رضاشاه که با هدف مهار کردن نیروی رزمی عشایرانجام گرفته بود، اما این کار موجب کاهش رونق دامداری و وابستگی کشور از نظر دامی به بیگانه شد. ۱ نمره</p>	۲
۳	<p>نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، پادشاهی مطلقه و استبدادی بود و شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود برخوردار بود. ۱ نمره (به مفهوم استبداد و قدرت مطلقه اشاره شود کافی است). ۳ ص ۳۷</p> <p>در این شرایط مردم ایران با انقلاب مشروطه خواهان تغییر شیوه اداره کشور شدند و درصدد برآمدند که حکومت</p>	۲
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»		

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	خودکامه قاجار را به سلطنتی مشروطه در چارچوب قانون و تحت نظارت نمایندگان خود در مجلس شورای ملی در آورند. ۱. نمره (به مفهوم حکومت سلطنتی مشروطه و قانون و مجلس اشاره شود کافی است.) درس ۵ ص ۶۱	
۴	الف - هدف ناصرالدین شاه آشنایی با پیشرفت‌های تمدنی اروپا و اخذ فناوری مدرن غربی بود. (۰/۵) درس ۴، ص ۶۰ ب - یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران، علاقه فراوان ناصرالدین شاه به آن بود. (۰/۵) درس ۴، ص ۶۰	۱
۵	الف) ۱- تداوم و گسترش استعمار؛ ۲- رشد اندیشه ملی‌گرایی ظهور قدرت‌های جدید. کلید واژه: (تداوم استعمار، گسترش استعمار، رشد اندیشه ملی‌گرایی، ظهور قدرت‌های جدید) هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است. درس ۶ ص ۷۶ ب) فاشیست‌ها یک گروه ملی‌گرای افراطی بودند که می‌خواستند دولت تک‌حزبی قدرتمند و متمرکز در ایتالیا ایجاد کنند. آنها برای آزادی و دموکراسی ارزش و اعتباری قائل نبودند. کلید واژه: (ملی‌گرایی، افراطی، دولت تک‌حزبی، دولت قدرتمند، دولت متمرکز، اعتبار قائل نبودن به آزادی، اعتبار قائل به دموکراسی) هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است. درس ۸ ص ۹۹ ج) - تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده یا از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق‌العاده دستمزد آنان؛ - فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس یا (بنادر ایران) و تهدید نظامی؛ - طرح شکایت از ایران در مجامع بین‌المللی؛ - تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس یا خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت یا تحریم خرید نفت. هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است. درس ۹ ص ۱۱۹	۳
۶	با پیشرفت و گسترش صنعت در یک‌صد سال اخیر، نفت به عنوان مهم‌ترین منبع تأمین انرژی اهمیت فوق‌العاده‌ای یافت. جنگ جهانی اول و دوم اهمیت و ارزش دسترسی به منابع نفت و تسلط بر آن را بیش از گذشته برای سیاستمداران و رهبران کشورهای قدرتمند جهان آشکار ساخت. یا (نظرات خارج از کتاب بر اساس کلید واژه نمره داده شود). کلید واژه: (شاه به تحولات مثبت: مثل تحولات اقتصادی، رونق اقتصادی، افزایش درآمد کشور و ... یا اشاره به تحولات منفی مثل دخالت بیگانگان، استعمار، نفوذ خارجی و ...) هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است. درس ۹ ص ۱۱۲	۱
« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم »		

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
سوالات تشریحی		
۷	آیت الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیری قوام، ۰/۵ مردم را به مبارزه فراخواند. ۰/۲۵ یا اشاره به جمله: اگر قوام کناره گیری نکند، اعلام جهاد می کنم و خودم کفن پوشیده، با ملت در پیکار شرکت می کنم.	درس ۹ ص ۱۲۰ ۰/۷۵
۸	آیت الله مدرس با شناختی که از رضاخان داشت، ۰/۵ این کار را ابزاری برای رسیدن او به قدرت می دانست. ۰/۵	درس ۷ ص ۹۲ ۱
۹	ژاپن. به کشوری نیرومند تبدیل شد ۰/۵ و سیاست خارجی تهاجمی در پیش گرفت. ۰/۵	درس ۸ ص ۱۰۲ ۱
۱۰	۱- جنگ جهانی دوم مهلک ترین و مخرب ترین رویداد تاریخ بشر است؛ ۲- حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر انسان بر اثر این جنگ کشته شدند؛ ۳- بسیاری از کشورهای اروپایی و برخی کشورهای جنوب شرقی آسیا که درگیر جنگ شده بودند، به شدت صدمه دیدند؛ ۴- به کشورهای درگیر جنگ آسیب های اقتصادی فراوانی رسید؛ ۵- گرسنگی، بیماری های مسری، یا آوارگی و اختلال های روحی و روانی نیز از دیگر مصیبت های ناشی از جنگ بود که بسیاری از مردم جهان را به شدت آزار داد. هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۸ ص ۱۰۷ ۱
ب- بخش انتخابی		
۱۱	۱- موروثی شدن سلطنت در خاندان او؛ ۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی؛ ۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی. هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۲ ص ۱۷ ۱
۱۲	مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی جدید روس ها ۰/۵ و دیگری فریاد کمک خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاهده گلستان تحت سلطه و ستم روس ها قرار گرفته بودند. ۰/۵ کلید واژه: (مشخص نبودن مرز، ادعای ارضی، کمک خواهی، ستم روس ها) هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۳ ص ۴۲ ۱
۱۳	به دلیل حمله پیاپی زیر دریایی آلمانی به ناوگان آمریکا و غرق کردن کشتی این کشور موجب آن شد که کنگره ایالت متحده به آلمان اعلان جنگ کند.	درس ۶ ص ۸۷ ۱
۱۴	کمک های تدارکاتی و تسلیحاتی انگلستان و آمریکا، ۰/۵ که از طریق خاک ایران به آنها می رسید، پیشروی نیروهای آلمانی را متوقف کردند. ۰/۵	درس ۸ ص ۱۰۴ ۱
۱۵	الف) برداشتن دو قید مسلمان بودن و مرد بودن از شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان؛ ب) حذف قید سوگند خوردن به قرآن مجید و تبدیل آن به سوگند خوردن به کتاب آسمانی. هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.	درس ۱۰ ص ۱۲۶ ۱
« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه چهارم »		

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ ۳
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	۱- روی کار آوردن دولت نظامی از هاری نتیجه‌ای نداشته است؛ ۲- مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبری خود مصمم و جدی هستند؛ ۳- آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مهره دیگری غیر از محمدرضا شاه باشد. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۱۰ ص ۱۳۵
۱۷	تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی ۵/۰ و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود به محمدرضا شاه برای سفر به این کشور ۵/۰ کلید واژه: (دشمنی آمریکا، توطئه‌های آمریکا، دخالت در امور ایران، اجازه سفر محمدرضا شاه) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۱۱ ص ۱۳۸
۱۸	الف) تبعیت کامل مردم و مسئولان از فرامین امام خمینی (ره) در روند جنگ؛ ب) تقویت انگیزه جهاد و روحیه شهادت طلبی در میان جوانان ایرانی؛ پ) اتحاد میان نیروهای مسلح و تقویت روحیه فرماندهان و رزمندگان؛ ت) اولویت یافتن مسئله جنگ برای مردم و مسئولان. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۱۲ ص ۱۵۵
۲۴	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	

توجه: منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سؤالات، فقط به موارد ذکر شده در کلید واژه اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.